

Sarajevo, 09.04.2018. godine

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA
02.04.2018.- 06.04.2018.

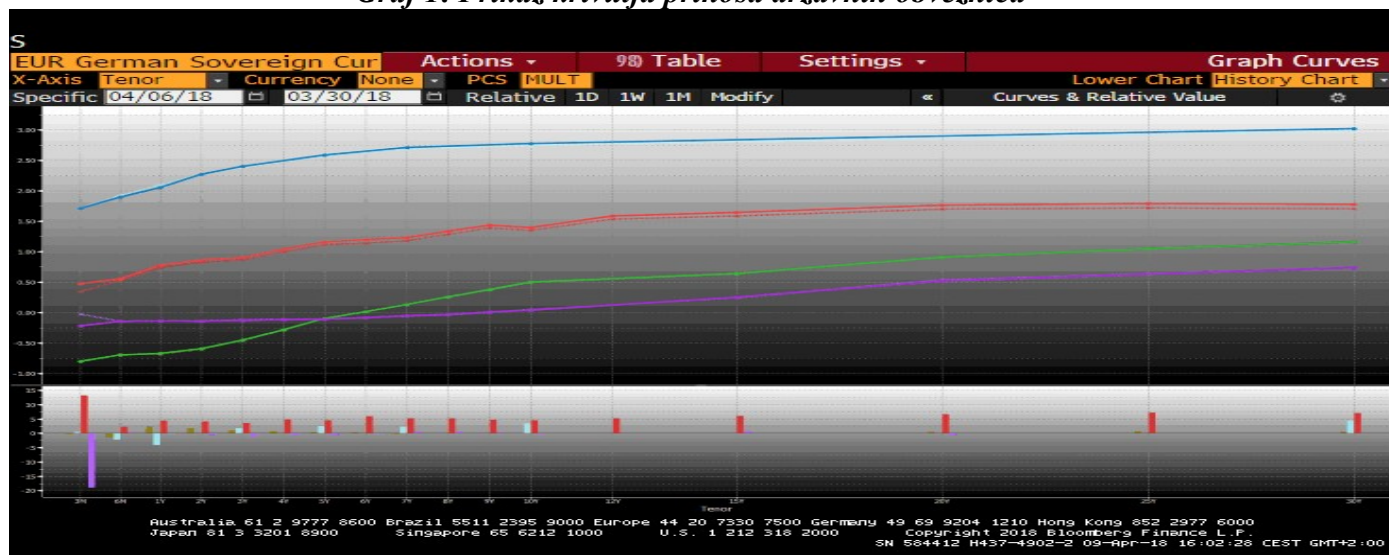
Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan						
	29.3.18	-	6.4.18	29.3.18	-	6.4.18	29.3.18	-	6.4.18	30.3.18	-	6.4.18				
2 godine	-0,60	-	-0,59	↗	2,27	-	2,27	→	0,82	-	0,86	↗	-0,13	-	-0,14	↘
5 godina	-0,10	-	-0,10	→	2,56	-	2,59	↗	1,11	-	1,16	↗	-0,10	-	-0,11	↘
10 godina	0,50	-	0,50	→	2,74	-	2,77	↗	1,35	-	1,40	↗	0,05	-	0,05	→

Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi			
	29.3.18	-	6.4.18	
3 mjeseca	-0,754	-	-0,749	↗
6 mjeseci	-0,684	-	-0,700	↘
1 godina	-0,646	-	-0,628	↗

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za periode od 3 mjeseca do 30 godina na dane 06.04.2018. godine (pune linije) i 30.03.2018¹. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Prinosi sigurnijih obveznica eurozone nisu zabilježili bitnije promjene u odnosu na prethodnu sedmicu. Rast prinosa je bio izražen kod italijanskih i španskih obveznica, naročito kod obveznica srednjeg roka dospijeca.

Član IV ECB Coeure je krajem protekle sedmice izjavio da zabrinutost zbog predloženih tarifa u SAD već utiče na rast troškova kreditiranja te negativno utiče na cijene dionica. Coeure je dodao da bi efekti trgovinskog rata na inflaciju mogli biti vidljivi u dugom roku, ali da očekivanja istog već sada negativno utiču na kreditore i investitore. Rezultati simulacije ECB-a koji podrazumijevaju tarifu od 10% na sav uvoz i izvoz iz SAD ukazuju na smanjenje globalne ekonomije za 1% u prvoj godini, dok bi SAD bile najviše pogođene, a eurozona bi bila manje pogođena. Coeure ovom prilikom nije dao bilo kakve jasne signale u vezi s monetarnom politikom ECB, ali je naglasio da bi trgovinski rat, koji se čini da investitori

¹ Za tržišta koja nisu radila 30.03. dati su podaci od 29.03.2018. godine.

očekuju, mogao negativno uticati na privredni rast i zaposlenost, što su dva osnovna pokretača inflacije. Istovremeno, Centralna banka Italije je zatražila od ECB da bude oprezna prilikom uvođenja manje stimulativne monetarne politike, upozoravajući na rizike naglog prestanka programa kvantitativnih olakšica ili oštrog rasta kamatnih stopa.

Istraživanje Markita je pokazalo da su kompanije širom eurozone poslovanje u prvom kvartalu 2018. godine završile najslabijom ekspanzijom od početka 2017. godine, jer je kombinacija loših vremenskih uslova i jačanja EUR smanjila tražnju za novim porudžbinama. PMI kompozitni indeks u eurozoni je u martu prema finalnim podacima zabilježio najveći mjesečni pad u posljednjih šest godina.

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red.br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Stopa inflacije – EZ (prelim.)	MAR	1,4%	1,4%	1,1%
2.	Temeljna stopa inflacije – EZ (prelim.)	MAR	1,1%	1,0%	1,0%
3.	Kompozitni PMI indeks – EZ	MAR	55,3	55,2	57,1
4.	PMI indeks građevinskog sektora – Njemačka	MAR	-	47,0	52,7
5.	Fabričke porudžbine – Njemačka (G/G)	FEB	6,5%	3,5%	8,6%
6.	Industrijska proizvodnja – Njemačka (G/G)	FEB	4,4%	2,6%	6,3%
7.	Industrijska proizvodnja – Španija (G/G)	FEB	3,0%	3,1%	0,7%
8.	Maloprodaja – EZ (G/G)	FEB	2,2%	1,8%	1,5%
9.	Stopa nezaposlenosti – EZ	FEB	8,5%	8,5%	8,6%
10.	Stopa nezaposlenosti – Belgija	FEB	-	6,4%	6,3%
11.	Stopa nezaposlenosti – Italija (prelim.)	FEB	11,0%	10,9%	11,1%
12.	Promjena broja nezaposlenih – Španija (u '000)	MAR	-50,0	-47,7	-6,3
13.	Bilans budžeta – Francuska (u milijardama EUR)	FEB	-	-28,5	-10,8
14.	Bilans budžeta – Italija (u milijardama EUR)	MAR	-	-20,9	-6,3
15.	Odnos deficita i GDP-a – Italija	IV kvartal	-	2,3%	2,6%

SAD

Protekle sedmicu su obilježila izuzetno volatilna kretanja na američkim finansijskim tržištima. Američki dionički indeksi su gotovo svakodnevno bilježili značajne dnevne promjene, koje su posljedice razvoja kritika koje je predsjednik SAD Trump uputio na račun kompanije Amazon, problema s kojima se suočava kompanija Tesla, ali prije svega, događaja u trgovinskim odnosima SAD i njihovog najvećeg trgovinskog partnera, Kine. Kina je tokom prethodnog vikenda uvela tarife na uvoz određenih dobara iz SAD, a u srijedu je saopšteno da je taj spisak dodatno proširen. Međutim, ministar za trgovinu SAD Ross je tokom istog dana saopštio da je započeo pregovore s predstavnicima Kine o njihovim trgovinskim odnosima. Učesnici na finansijskim tržištima su zabrinuti zbog implikacija koje bi pogoršani odnosi između ove dvije zemlje mogli imati na njihove privrede. Predsjednik Feda iz St. Luisa Bullard je izjavio da pogoršani trgovinski odnosi SAD i Kine povećavaju neizvjesnost očekivanja daljeg kretanja privrede SAD, ali bi on prije izmjene prognoza sačekao rezultate pregovora američkih i kineskih vlasti o budućim trgovinskim odnosima. Dodao je da postoji vjerovatnoća da će trgovinski rat imati veoma nepovoljan uticaj na privredu SAD, ali postoji i vjerovatnoća da se postigne bolji dogovor od onog koji je sada u primjeni, te upozorio da povećana neizvjesnost može da utiče na smanjenje prinosa.

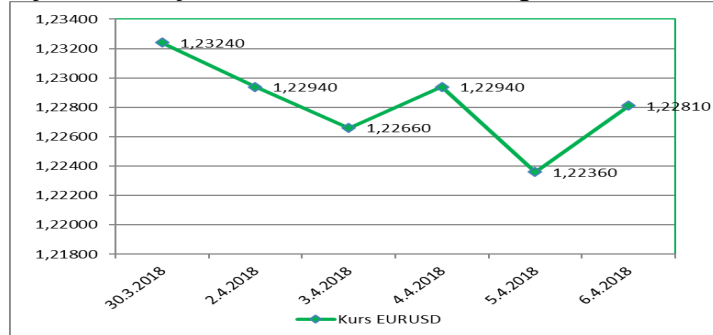
Tokom prošle sedmice objavljena je informacija o tome da je aktuelni predsjednik Feda iz San Franciska John Williams izabran za funkciju predsjednika Feda iz Njujorka, što je pozicija koja nosi stalno pravo glasa na sastancima FOMC-a. On će ovu funkciju od aktuelnog predsjednika Williama Dudleya preuzeti 17.06.2018. godine.

Tabela 4: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

Red. br.	Ekonomski indikator	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni	
				period	
1.	Stopa nezaposlenosti	MAR	4,0%	4,1%	4,1%
2.	Promjena broja zaposlenih u nefarmerskom sektoru	MAR	185.000	103.000	326.000
3.	Promjena broja zaposlenih u privatnom sektoru	MAR	188.000	102.000	320.000
4.	Promjena broja zaposlenih u prerađivačkom sektoru	MAR	22.000	22.000	32.000
5.	Zarade zaposlenih po jednom radnom satu (G/G)	MAR	2,7%	2,7%	2,6%
6.	ISM indeks prerađivačkog sektora	MAR	59,6	59,3	60,8
7.	PMI indeks prerađivačkog sektora	MAR	55,7	55,6	55,9
8.	ISM indeks uslužnog sektora	MAR	59,0	58,8	59,5
9.	PMI indeks uslužnog sektora	MAR	54,2	54,0	55,9
10.	Fabričke porudžbine (M/M)	FEB	1,7%	1,2%	-1,4%
11.	Porudžbine trajnih dobara (M/M)	FEB	-	3,0%	-3,6%
12.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	31.MAR	225.000	242.000	218.000

USD je tokom protekle sedmice aprecirao u odnosu na EUR te je kurs EURUSD smanjen s nivoa od 1,2324 na nivo od 1,2281, što na sedmičnom nivou predstavlja smanjenje od 0,35%.

Graf 2: Kretanje kursa EURUSD tokom protekle sedmice

VELIKA BRITANIJA

Tržišni analitičari očekuju da bi BoE mogla povećati referentnu kamatnu stopu već u maju, što pomaže da GBP održi svoju snagu i zabilježi bolje performanse u odnosu na većinu drugih glavnih trgovinskih valuta, iako neki tržišni učesnici izražavaju skepticizam oko moguće restriktivnije politike pod uticajem dugotrajnih ekonomskih neizvjesnosti.

Poslovanje kompanija u Velikoj Britaniji je tokom prvog kvartala usporeno, na što ukazuju pokazatelji PMI. Pad ovih pokazatelja iz Markita sugerise da je ekonomija Velike Britanije u ovom periodu zabilježila kvartalni rast blago ispod 0,30%, što je manje od ionako skromnog rasta od 0,40%, koliko je zabilježeno u četvrtom kvartalu 2017. godine. Ekonomista iz Markita Williamson je izjavio da ekonomija Velike Britanije bilježi najslabije poslovne aktivnosti od Brexita, što je rezultat snažnih snježnih padavina koje su zabilježene u ovoj godini.

Prošlog mjeseca je iz BoE saopšteno da je vjerovatno da će snježne padavine uzrokovati usporenje ekonomskog rasta na 0,3% tokom prvog kvartala, ali će ipak biti potrebno nastaviti s restriktivnijom monetarnom politikom kako bi se inflacija vratila na ciljani nivo od 2%.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za UK

Red. br.	Ekonomski indikator	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni	
				period	
1.	PMI prerađivački sektor	MAR	54,7	55,0	55,0
2.	Indeks cijena u prodavnicama	MAR	-	-1,0%	-0,8%
3.	PMI građevinski sektor	MAR	51,0	47,0	51,4
4.	PMI uslužni sektor	MAR	54,0	51,7	54,5
5.	PMI kompozitni indeks	MAR	54,0	52,5	54,5

Tokom protekle sedmice GBP je aprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Kurs EURGBP je zabilježio pad s nivoa od 0,87909 na nivo od 0,87144, dok je kurs GBPUSD povećan s nivoa od 1,4015 na nivo od 1,4092.

JAPAN

Guverner BoJ Kuroda je izjavio da će BoJ razmotriti komunikaciju s tržištem vezano za izlaznu strategiju iz trenutnog programa kvantitativnih olakšica u momentu kada dođe vrijeme za to, ali ne sada. Kuroda je ovom prilikom istakao da će se razmotriti pojašnjenje detalja napuštanja ove politike u momentu kada za to dođe vrijeme, uzimajući u obzir potencijalne uticaje na tržište te dodao da bi preuranjeni razgovori o izlaznoj strategiji mogli zbuniti tržište zbog toga što bi izlazna strategija mogla varirati u zavisnosti od ekonomskih i cjenovnih uslova.

Iz BoJ su procijenili da je ekonomski output tokom četvrtog kvartala 2017. godine premašio puni kapacitet u najvećem obimu u posljednjoj deceniji, što je pozitivan znak za BoJ koja traga za načinima ubrzanja inflacije ka ciljanom nivou od 2%. Pozitivan jaz se javlja u slučaju kada stvarni output prevazilazi puni kapacitet ekonomije jer fabrike i zaposleni rade iznad najefikasnijeg nivoa s ciljem da odgovore na jačanje tražnje. Rast pozitivnog jaza pokazuje da se inflatorni pristici izgrađuju i kao takav je važan pokazatelj za centralnu banku. Jaz u outputu Japana, koji predstavlja razliku između aktuelnog i potencijalnog outputa u ekonomiji, je tokom četvrtog kvartala 2017. godine bio pozitivan i iznosio 1,50% te je peti kvartal zaredom ostao u pozitivnoj teritoriji. U kvartalu ranije ovaj podatak je iznosio 1,14%, što zajedno sa sadašnjim podatkom ukazuje na to da ekonomija održava zamah potreban za ubrzanje inflacije ka 2%. Bivši zvaničnik BoJ Hayakawa je izjavio da očekuje da će BoJ povećati ciljani nivo prinosa u ovoj godini, ističući da inflacija jača brže nego što se očekivalo. Prema njegovom mišljenju, BoJ će prilagoditi ciljani nivo desetogodišnjih prinosa u momentu kada temljena inflacija bude povećana na sadašnjih 0,50% na 1%.

Tabela 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

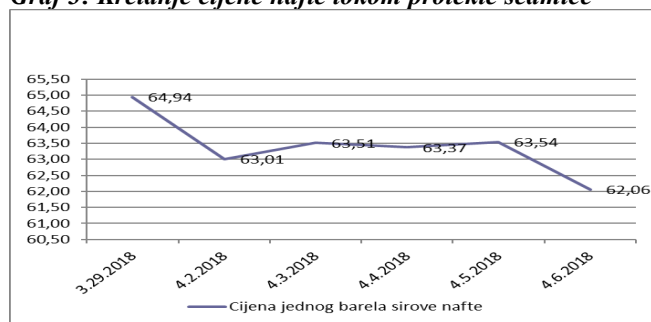
Red. br.	Ekonomski indikatori	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Povjerenje velikih kompanija prerađ. sektora I kvartal	25	24	26
2.	Povjerenje malih kompanija prerađ. sektora I kvartal	14	15	15
3.	PMI prerađivačkog sektora F MAR	-	53,1	53,2
4.	Monetarna baza (G/G) MAR	-	9,1%	9,4%
5.	PMI kompozitni indeks MAR	-	51,3	52,2
6.	Zvanične rezerve (u mlrd USD) MAR	-	1.268,3	1.261,7
7.	Vodeći indeksi P FEB	105,5	105,8	105,6
8.	Koincidirajući indeks P FEB	116,1	115,6	114,9

JPY je tokom protekle sedmice deprecirao u odnosu na EUR te je kurs EURJPY zabilježio rast s 130,97 na nivo od 131,32. JPY je blago deprecirao u odnosu na USD te je kurs USDJPY zabilježio rast s nivoa od 106,28 na nivo od 106,93.

NAFTA I ZLATO

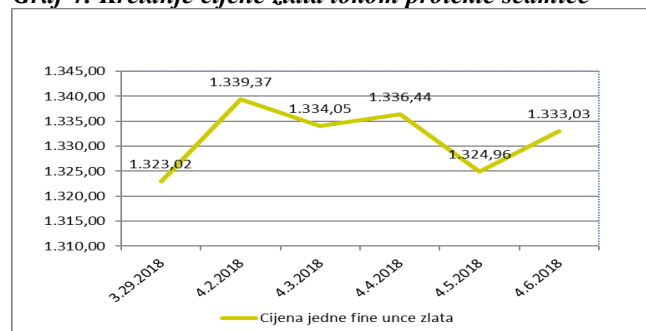
Na otvaranju njujorške berze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 64,94 USD (52,84 EUR). Tokom trgovanja prvog radnog dana prethodne sedmice cijena nafte je zabilježila značajno smanjenje nakon što je Saudijska Arabija najavila da će smanjiti cijene ovog energenta za azijske kupce. Istog dana je objavljena i informacija o tome da je Rusija povećala obim proizvodnje nafte. U utorak je zabilježeno povećanje cijene nafte, međutim, već u srijedu je cijena ponovo smanjena, uprkos objavljivanju informacija o tome da su američke zalihe sirove nafte smanjene za 4,6 miliona barela. Ovo smanjenje nije bilo u skladu s očekivanim povećanjem za 1,4 miliona barela. Ipak, značajno smanjenje američkih zaliha nafte je rezultat povećane tražnje rafinerija koje prerađuju ovaj energent. Učesnici na tržištu nafte su veoma oprezni zbog aktuelnog pogoršanja trgovinskih odnosa SAD i Kine, odnosno zbog implikacija koje bi „trgovinski rat“ mogao imati na ove dvije privrede, koje su dva najveća svjetska potrošača nafte. Na kraju trgovanja u petak, nakon što je predsjednik SAD Trump zaprijetio uvođenjem novih tarifa Kini, cijena jednog barela sirove nafte je smanjena na 62,06 USD (50,53 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice

Na otvaranju londonske berze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.323,02 USD (1.076,41 EUR). Zabrinutost investitora zbog pooštrenja uslova trgovine između SAD i Kine, nakon što je Kina tokom prethodnog vikenda objavila da uvodi tarife na uvoz dobara iz SAD, je tokom trgovanja u ponedjeljak uticala na snažan rast cijene zlata. Međutim, već u utorak je povećana tražnja za rizičnijom finansijskom aktivom, o čemu svjedoči snažan rast vrijednosti američkih dioničkih indeksa (Dow Jones je povećan za 1,65%), uticala na smanjenje cijene zlata. Cijena zlata je tokom trgovanja u srijedu zabilježila rast do nivoa od 1.348,30 USD pod uticajem najave kineskih vlasti da će uvesti dodatne tarife na uvoz dobara iz SAD. Istog dana je američki ministar za trgovinu Ross izjavio da je započeo pregovore s kineskim predstavnicima o trgovini, što je do kraja trgovanja značajno ublažilo rast cijene ovog plemenitog metala. Cijena zlata je na kraju sedmice povećana usljed retorike u vezi s trgovinskim ratom, kao i zbog slabih podataka koji su objavljeni za tržište rada SAD. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.333,03 USD (1.085,44 EUR), što na sedmičnom nivou predstavlja rast od 10,01 USD.

Graf 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.